

STUDIU PRIVIND EVOLUȚIA A UNOR TENDINȚE ALE POPULAȚIEI PRIVIND RISIPA ALIMENTARĂ ÎN PERSPECTIVA ANULUI 2030

- RAPORT ȘTIINȚIFIC -

Raport realizat în cadrul proiectului ADER 18.1.2./30.09.2019 „Metode de reducere a risipei alimentare pe lanțul agroalimentar, la nivel național, în vederea prevenirii și reducerii impactului socio-economic, până în anul 2030”

STUDIU PRIVIND EVOLUȚIA A UNOR TENDINȚE ALE POPULAȚIEI PRIVIND RISIPA ALIMENTARĂ ÎN PERSPECTIVA ANULUI 2030

- RAPORT ȘTIINȚIFIC -

Ministerul Agriculturii și Dezvoltării Rurale		
Codul ADER și denumirea proiectului:	18.1.2: Metode de reducere a risipei alimentare pe lanțul agroalimentar, la nivel național, în vederea prevenirii și reducerii impactului socio-economic, până în anul 2030	
Denumire conducător de proiect	INSTITUTUL NAȚIONAL DE CERCETARE-DEZVOLTARE PENTRU BIORESURSE ALIMENTARE-IBA BUCUREȘTI	
	Adresa de contact (telefon, e-mail, adresa poștală, CUI, cont):	Sediu social: Str. Dinu Vintilă, Nr. 6, Sector 2, București, Cod poștal 021102 Punct de lucru: Str. Băneasa Ancuța, Nr. 5, Sector 2, București, Cod poștal 020323 Telefon: 0316205833, 0316205834, 0316205835 E-mail: office@bioresurse.ro CUI: RO 27285465 Cont: RO70TREZ7005069XXX010448
	Director general/director (nume și prenume, telefon fix și mobil, e-mail):	BELC NASTASIA, 031.620.58.33/34/35, 0745039655, nastasia.belc@bioresurse.ro
	Director economic/Contabil șef (nume și prenume, telefon fix și mobil, e-mail):	SPALOGHE VALERICA, 031.620.58.33/34/35, 0756069891, vali.spaloghe@bioresurse.ro
	Director de proiect (nume, prenume, telefon fix și mobil, e-mail):	DUMITRU Oana Mihaela, 031.620.58.33/34/35, 0726102322, oanamniculae@yahoo.com
Denumire Partener 1	UNIVERSITATEA "VALAHIA" DIN TÂRGOVIȘTE	
	Adresa de contact (telefon, e-mail, adresa poștală, CUI, cont):	Aleea Sinaia, nr. 13, 130004, Târgoviște, Tel: +40-245-206101, Fax: +40-245-217692, E-mail: rectorat@valahia.ro, www.valahia.ro, CUI: 4279685, Cont: RO24TREZ27120F332000XXXX, Trezoreria Târgoviște
	Director general/director (nume și prenume, telefon fix și mobil, e-mail):	OROS D. CĂLIN, 0245 206101, 0742019641, oros@valahia.ro
	Director economic/Contabil șef (nume și prenume, telefon fix și mobil, e-mail):	DIACONEASA AURORA, 0756011827, diaconeasa.aurora@yahoo.com
	Responsabil de proiect (nume și prenume, telefon fix și mobil, e-mail):	STOICA ALEXANDRU, 0722854773, stoicaandi@yahoo.com
Denumire Partener 2	INSTITUTUL NAȚIONAL DE CERCETĂRI ECONOMICE COSTIN C. KIRIȚESCU" (INCE) AL ACADEMIEI ROMÂNE/CENTRUL DE ECONOMIE MONTANĂ (INCE/CEMONT)	
	Adresa de contact (telefon, e-mail, adresa poștală, CUI, cont):	București, Calea 13 Septembrie Nr. 13, cod poștal 050711, Sector 5, e-mail: office@ince.ro, CUI 4192634, cont: RO29TREZ70020E332000XXXX deschis la A.T.C.P. a Municipiului București, Tel: 021-318.81.06/2007; Fax 021-310.01.42, e-mail: office@ince.ro
	Director general/director (nume și prenume, telefon fix și mobil, e-mail):	Prof. dr. Luminița CHIVU, Tel: 021-318.81.06/2007; Mobil : 072 223 4953, e-mail: chivu@ince.ro
	Director economic/Contabil șef (nume și prenume, telefon fix și mobil, e-mail):	Dr. ec. Luminița HORȘIA, Tel: 021-318.81.06/2007; Mobil : 074 903 6105, e-mail: lhorsia@yahoo.com
	Responsabil de proiect (nume, prenume, telefon fix și mobil, e-mail):	Dr. ec. CS II, Daniela ANTONESCU, Tel: 318.81.06/3106; Mobil : 076 629 5926, e-mail: daniela.antonescu25@gmail.com
Anul începerii proiectului: 2019		Anul finalizării proiectului : 2022
		Durata (nr. luni): 38

1. INTRODUCERE

Prezentul studiu are drept scop previzionarea unor indicatori de risipă alimentară în perspectiva anului 2030, ca și a unor cauze generatoare de comportament risipitor în rândul populației urbane din România.

Previziunile au fost făcute în baza celor două studii cantitative de impact realizate în cadrul Programului ADER al Ministerului Agriculturii și Dezvoltării Rurale din România, în cadrul a două proiecte finanțate, ADER 15.1.1. Impactul socio-economic al risipei alimentare la nivel național în contextul actual al crizelor legate de securitatea alimentară și schimbările climatice, derulat în perioada 2015-2018 și proiectul ADER 18.1.2: Metode de reducere a risipei alimentare pe lanțul agroalimentar, la nivel național, în vederea prevenirii și reducerii impactului socio-economic, până în anul 2030, în derulare în perioada 2019-2022.

Aceste studii au avut în vedere implementarea unor chestionare similare în două perioade distincte, în anul 2016 și în anul 2020.

La nivel european există de asemenea o cercetare de piață privind atitudinea populației față de generarea deșeurilor, care cuprinde și date privind risipa alimentară, culese în anii 2011 și 2013.

Q9 Can you estimate what percentage of the food you buy goes to waste?

	15% or less (including None - SPONT.)			16% to 30%			31% to 50%			More than 50%			Don't know		
	FL388 Dec. 2013	FL316 Jan. 2011	Evol. 2013-2011	FL388 Dec. 2013	FL316 Jan. 2011	Evol. 2013-2011	FL388 Dec. 2013	FL316 Jan. 2011	Evol. 2013-2011	FL388 Dec. 2013	FL316 Jan. 2011	Evol. 2013-2011	FL388 Dec. 2013	FL316 Jan. 2011	Evol. 2013-2011
EU28	91%	82%	+9	6%	13%	-7	1%	3%	-2	1%	1%	=	1%	1%	=
BE	91%	83%	+8	6%	13%	-7	1%	2%	-1	1%	0%	+1	1%	2%	-1
BG	90%	79%	+11	6%	14%	-8	1%	3%	-2	1%	2%	-1	2%	2%	=
CZ	96%	91%	+5	3%	8%	-5	0%	1%	-1	0%	0%	=	1%	0%	+1
DK	87%	73%	+14	9%	23%	-14	1%	3%	-2	1%	0%	+1	2%	1%	+1
DE	93%	86%	+7	6%	11%	-5	1%	2%	-1	0%	1%	-1	0%	0%	=
EE	96%	84%	+12	3%	10%	-7	0%	3%	-3	0%	1%	-1	1%	2%	-1
IE	88%	70%	+18	8%	22%	-14	2%	4%	-2	1%	3%	-2	1%	1%	=
EL	82%	71%	+11	11%	23%	-12	2%	4%	-2	1%	1%	=	4%	1%	+3
ES	95%	81%	+14	4%	13%	-9	1%	3%	-2	0%	1%	-1	0%	2%	-2
FR	93%	85%	+8	4%	11%	-7	1%	3%	-2	1%	1%	=	1%	0%	+1
HR	88%	-		9%	-		1%	-		1%	-		1%	-	
IT	88%	79%	+9	7%	15%	-8	1%	2%	-1	1%	1%	=	3%	3%	=
CY	80%	53%	+27	10%	30%	-20	4%	10%	-6	2%	3%	-1	4%	4%	=
LV	82%	76%	+6	9%	16%	-7	4%	4%	=	2%	1%	+1	3%	3%	=
LT	90%	74%	+16	8%	17%	-9	1%	4%	-3	0%	2%	-2	1%	3%	-2
LU	92%	72%	+20	5%	19%	-14	2%	6%	-4	1%	1%	=	0%	2%	-2
HU	91%	81%	+10	6%	12%	-6	0%	3%	-3	1%	2%	-1	2%	2%	=
MT	95%	88%	+7	2%	8%	-6	1%	3%	-2	0%	0%	=	2%	1%	+1
AT	90%	83%	+7	8%	12%	-4	2%	3%	-1	0%	1%	-1	0%	1%	-1
NL	91%	84%	+7	9%	13%	-4	0%	1%	-1	0%	1%	-1	0%	1%	-1
PL	92%	88%	+4	7%	11%	-4	0%	1%	-1	0%	0%	=	1%	0%	+1
PT	83%	82%	+1	5%	9%	-4	3%	2%	+1	1%	1%	=	8%	6%	+2
RO	90%	79%	+11	6%	13%	-7	2%	4%	-2	1%	2%	-1	1%	2%	-1
SI	93%	86%	+7	4%	11%	-7	2%	2%	=	1%	1%	=	0%	0%	=
SK	90%	91%	-1	6%	5%	+1	2%	1%	+1	0%	1%	-1	2%	2%	=
FI	92%	85%	+7	7%	13%	-6	0%	1%	-1	0%	0%	=	1%	1%	=
SE	89%	82%	+7	9%	14%	-5	0%	1%	-1	0%	0%	=	2%	3%	-1
UK	89%	80%	+9	8%	12%	-4	1%	5%	-4	1%	2%	-1	1%	1%	=

Base: Total number of respondents
(ATTITUDES OF EUROPEANS TOWARDS WASTE MANAGEMENT AND RESOURCE EFFICIENCY - REPORT; Fieldwork: December 2013, Publication: June 2014)

Extrăgând datele privind România obținem:

Procentul de risipă	Pondere respondenți (%) Ianuarie 2011	Pondere respondenți (%) Decembrie 2013	Rata de progresie 2013/2011
15% sau mai puțin	80,61	90,91	1,13
16 - 30 %	13,27	6,06	0,46
31 - 50 %	4,08	2,02	0,49
Peste 50 %	2,04	1,01	0,49

Rezultatele indică faptul că în perioada 2011 – 2013 ponderea persoanelor care risipeau cel mult 15% din totalul alimentelor cumpărate a crescut cu peste 11 puncte procentuale, respectiv cu o progresie de cca. 13%. Rezultatul sugerează o scădere a nivelului de risipă alimentară în această perioadă, tendință confirmată de cele două studii cantitative de la nivel național. Limitele studiului de la nivel european vizează treptele de risipă propuse, respectiv treapta minimă, care se situează mult peste nivelul mediu de risipă determinat prin studiile naționale de 10,43% în 2016, respectiv 6,5% în 2020.

De asemenea, datele de la nivel european nu au gradul de detaliere atins de studiile de impact din programele naționale, ca atare nu au putut fi luate în considerare în analiza prospectivă privind risipa alimentară la nivelul anului 2030, astfel încât analiza s-a făcut pornind de la pachetele coerente de date detaliate, obținute în cadrul celor două studii de impact la nivel național, mai sus menționate.

CAPITOLUL 1. MATERIALE ȘI METODE

Dat fiind faptul că avem doar 2 date anterioare disponibile suntem în situația de a presupune o progresie constantă a datelor. Astfel s-au calculat ratele progresiilor pentru valorile x din 2020, comparativ cu valorile din 2016, care au fost notate ca Rata pe 4 ani, R4_Vx:

$R4_Vx = Vx2020 / Vx2016$,
În care Vx2020 și Vx2016 sunt valorile numerice ale diverșilor parametri cercetați în cele 2 studii de impact asupra risipei alimentare la nivelul consumatorilor urbani din România.

Rata pe 4 ani a condus la definirea a 2 valori intermediare, aferente anului 2024 (Vx2024) și anului 2028 (Vx2028).

Valorile anului 2030 (Vx2030) au fost calculate prin aplicarea unei rate de progresie înjumătățite, pentru 2 ani interval:
 $R2_Vx = 1 - (1 - Vx2020 / Vx2016) / 2$

Pe baza acestei metode s-au calculat valorile previzionate până în 2030. În cazul întrebărilor cu mai multe variante de răspuns, fiecare valoare a fost calibrată procentual la nivelul parametrilor fiecărei situații.
 $Vx2024 = Vx2020 * R4_Vx$
 $Vx2028 = Vx2024 * R4_Vx$
 $Vx2030 = Vx2028 * R2_Vx$

Valorile generice ale ratelor de progresie ale parametrilor de risipă alimentară studiați, pe perioada 2016 – 2030:

Parametru analizat	2016 (date numerice din studiul de impact 2016)	2020 (date numerice din studiul de impact 2020)	Rata de progresie pe 4 ani (pentru perioadele 2020 – 2024 și 2024 - 2028)	Rata de progresie pe 2 ani (perioada 2028 – 2030)
X	Vx2016	Vx2020	$Vx2020 / Vx2016$	$1 - (1 - Vx2020 / Vx2016) / 2$

Valorile generice ale parametrilor de risipă alimentară studiați, în perioada 2016 – 2030:

Parametru analizat	2016 (date numerice din studiul de impact 2016)	2020 (date numerice din studiul de impact 2020)	2024	2028	2030
X	Vx2016	Vx2020	$Vx2020 * R4_Vx$	$Vx2024 * R4_Vx$	$Vx2028 * R2_Vx$

CAPITOLUL 2. REZULTATE

2.1. Evoluția nivelului mediu de risipă alimentară în rândul consumatorilor urbani din România, în perioada 2016 – 2030

Nivelul de risipă alimentară în gospodăriile din mediul urban din România are o tendință accentuată de scădere începând cu anul 2016, de aproximativ 4 puncte procentuale. Fenomenul indică o responsabilizare a populației față de consumul de alimente, deși puterea netă de cumpărare a crescut în perioada 2016 – 2020, cu aproximativ 30%, după cum relevă datele Institutului Național de Statistică.

Nu se poate exclude o anumită influență a pandemiei de COVID19 din 2020, care probabil a accentuat tendința de moderare a achizițiilor de alimente în rândul populației, dar impactul nu trebuie exagerat, dat fiind că sectorul agro alimentar s-a dovedit a fi printre cele mai reziliente în această perioadă. Tendința pentru perioada următoare indică o diminuare previzionată a nivelului risipei alimentare până la aproximativ 2%.

Nivelul mediu de risipă (%)	2016 (date numerice din studiul de impact 2016)	2020 (date numerice din studiul de impact 2020)	Rata de progresie pe 4 ani (pentru perioadele 2020 – 2024 și 2024 - 2028)	Rata de progresie pe 2 ani (perioada 2028 – 2030)	
	10,43%	6,5%	0,62	0,81	
	Valoare 2016 (date numerice din studiul de impact 2016)	Valoare 2020 (date numerice din studiul de impact 2020)	Valoare 2024	Valoare 2028	Valoare 2030
	10,43 %	6,50 %	4,05 %	2,52 %	2,05 %

2.2. Prognoza privind risipa alimentară pentru diverse sortimente de produse alimentare

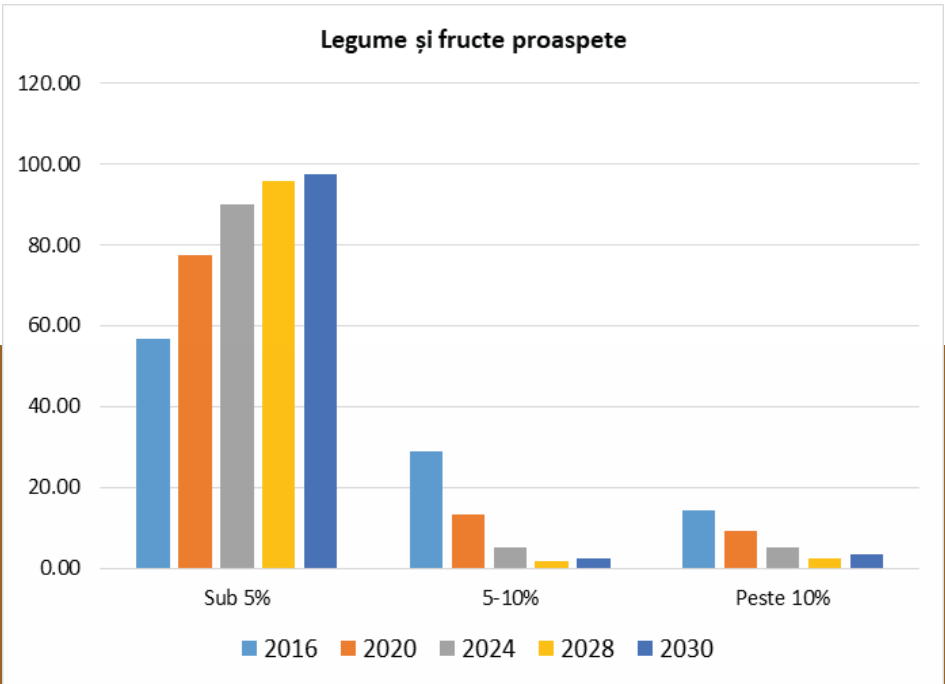
Pentru toate sortimentele incluse în chestionare se remarcă o scădere a gradului de risipă. În perspectiva anului 2030, peste 90% dintre consumatori se vor încadra la un nivel de risipă de până în 5% la toate cele categorii de produse, cu dublarea ponderii consumatorilor, față de 2016, la pâine și produse de panificație ca și la mâncăruri pregătite în gospodărie, inclusiv carne.

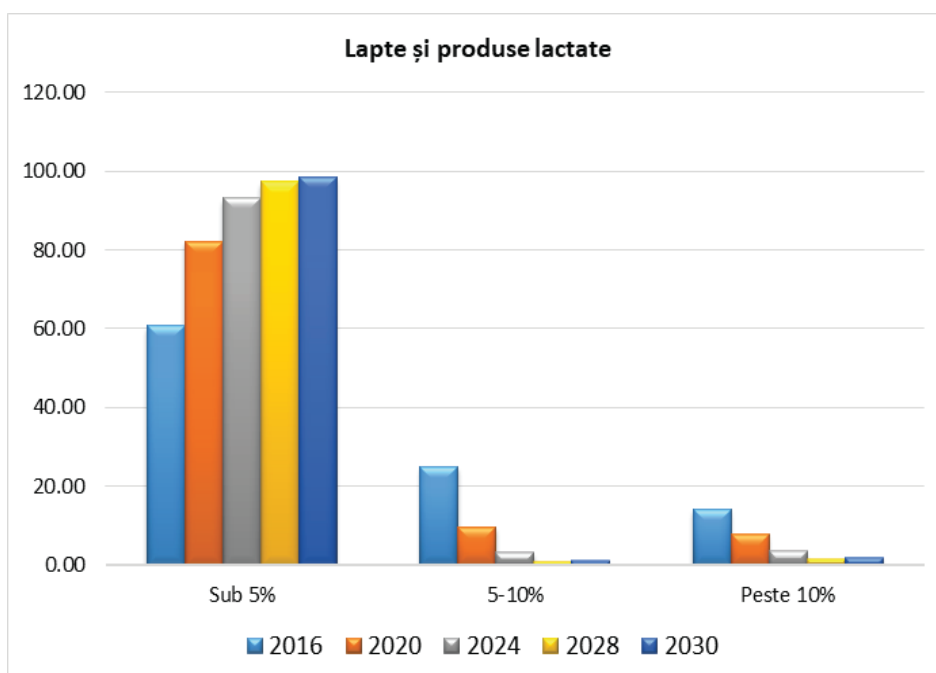
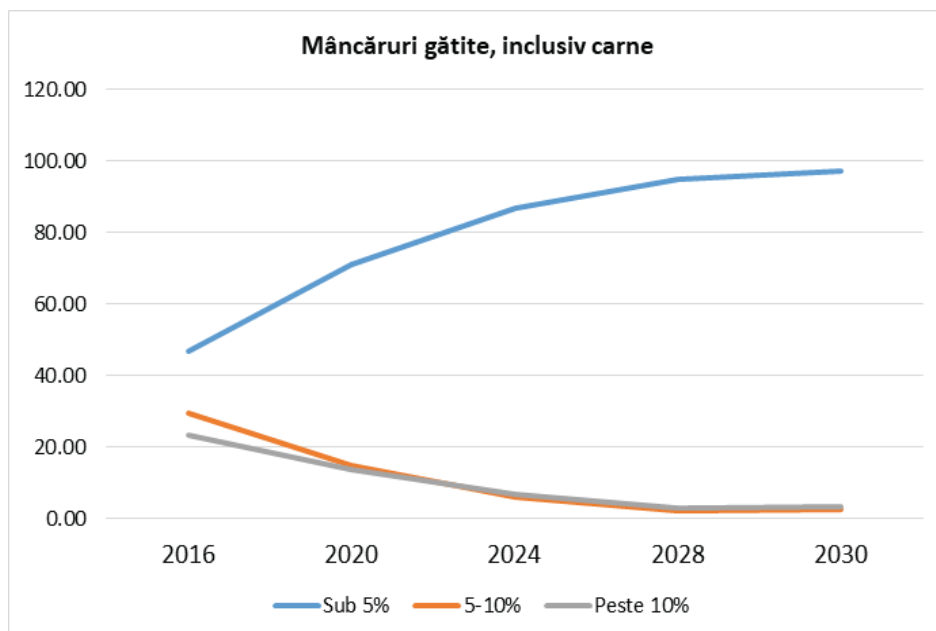
Sortimentul de produs alimentar	Nivelul de risipă estimat	Rata de progresie pe 4 ani (pentru perioadele 2020 - 2024 și 2024 - 2028)	Rata de progresie pe 2 ani (perioada 2028 - 2030)
Legume și fructe proaspete	Sub 5%	1,37	1,18
	5-10%	0,45	0,73
	Peste 10%	0,64	0,82
Mâncăruri gătite	Sub 5%	1,52	1,26
	5-10%	0,51	0,76
	Peste 10%	0,59	0,80
Lapte și produse lactate	Sub 5%	1,35	1,18
	5-10%	0,39	0,70
	Peste 10%	0,55	0,78
Semipreparate și conserve	Sub 5%	1,17	1,08
	5-10%	0,45	0,72
	Peste 10%	0,82	0,91
Pâine și produse de panificație	Sub 5%	1,56	1,28
	5-10%	0,49	0,74
	Peste 10%	0,57	0,78

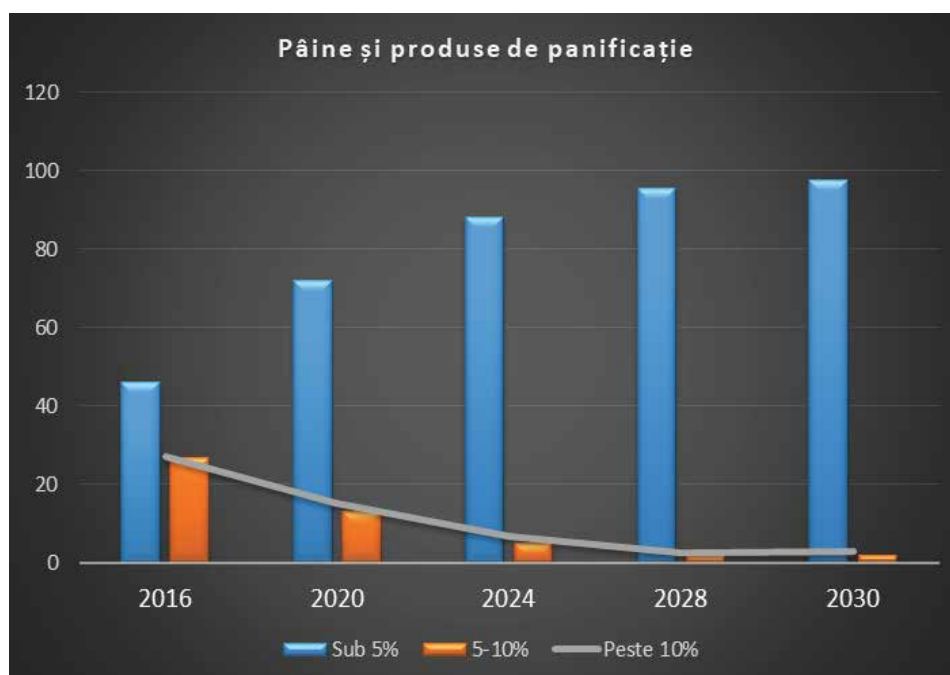
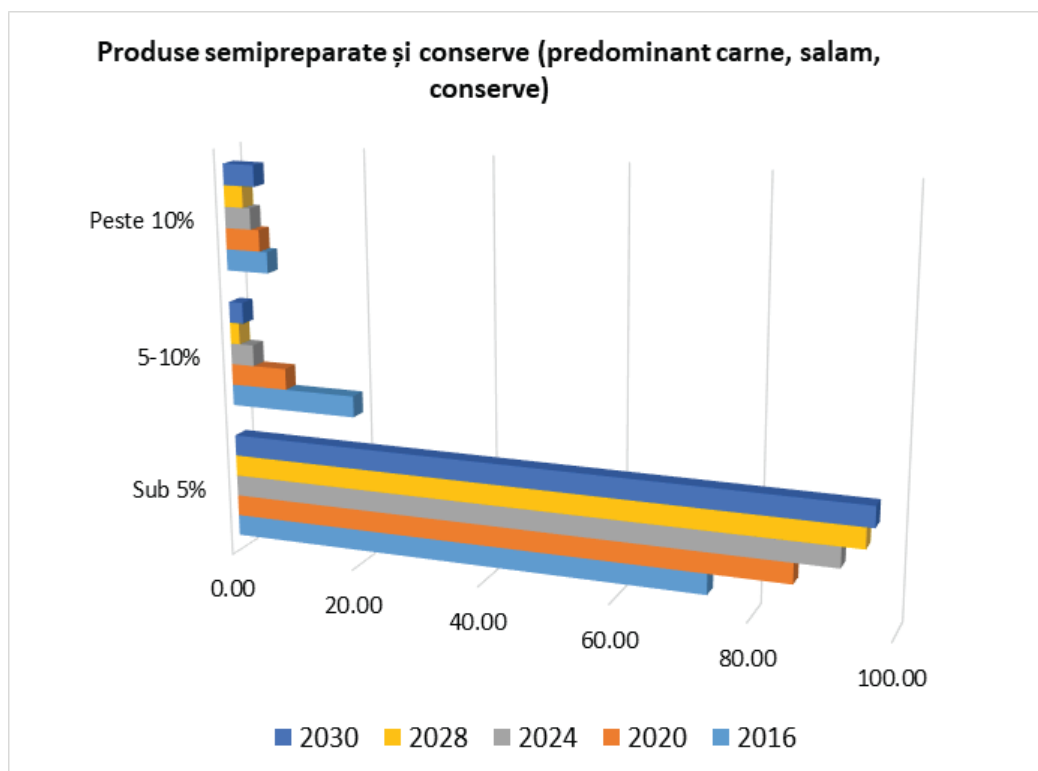

Valorile ponderate procentual ale nivelelor de risipă pentru diverse sortimente de produse alimentare :

Sortimentul de produs alimentar	Nivelul de risipă estimat	Valoare 2016 (date numerice din studiul de impact 2016)	Valoare 2020 (date numerice din studiul de impact 2020)	Valoare 2024	Valoare 2028	Valoare 2030
Legume și fructe proaspete	Sub 5%	56,82	77,64	89,91	95,68	94,45
	5-10%	28,82	13,11	5,05	1,79	2,23
	Peste 10%	14,35	9,25	5,05	2,53	3,34
Mâncăruri gătit	Sub 5%	46,80	71,00	87,08	94,84	97,30
	5-10%	29,60	15,10	6,23	2,28	2,71
	Peste 10%	23,60	14,00	6,71	2,86	3,47
Lapte și produse lactate	Sub 5%	60,70	82,21	93,16	97,46	98,59
	5-10%	25,03	9,78	3,20	0,97	1,22
	Peste 10%	14,27	7,91	3,67	1,57	2,08
Semipreparate și conserve	Sub 5%	73,59	85,74	92,23	95,54	96,71
	5-10%	19,81	8,86	3,66	1,45	2,18
	Peste 10%	6,60	5,41	4,09	2,97	4,93
Pâine și produse de panificație	Sub 5%	46,12	72,15	88,24	95,65	97,81
	5-10%	26,65	12,98	4,95	1,67	1,90
	Peste 10%	27,23	15,39	6,80	2,66	3,10

2.3. Prognoza frecvenței de manifestare a unor cauze generatoare de risipă alimentară

Analiza frecvenței manifestărilor unor cauze determinante de risipă alimentară, relevă că populația va fi tot mai puțin influențată de promoțiile și ofertele speciale ale rețelelor de retail (frecvența foarte des/ des scade de peste 5 ori în 2030 față de 2016), în schimb vor continua să rămână o problemă ordinea de consum a alimentelor ca și păstrarea alimentelor începute, respectiv reambalarea acestora.

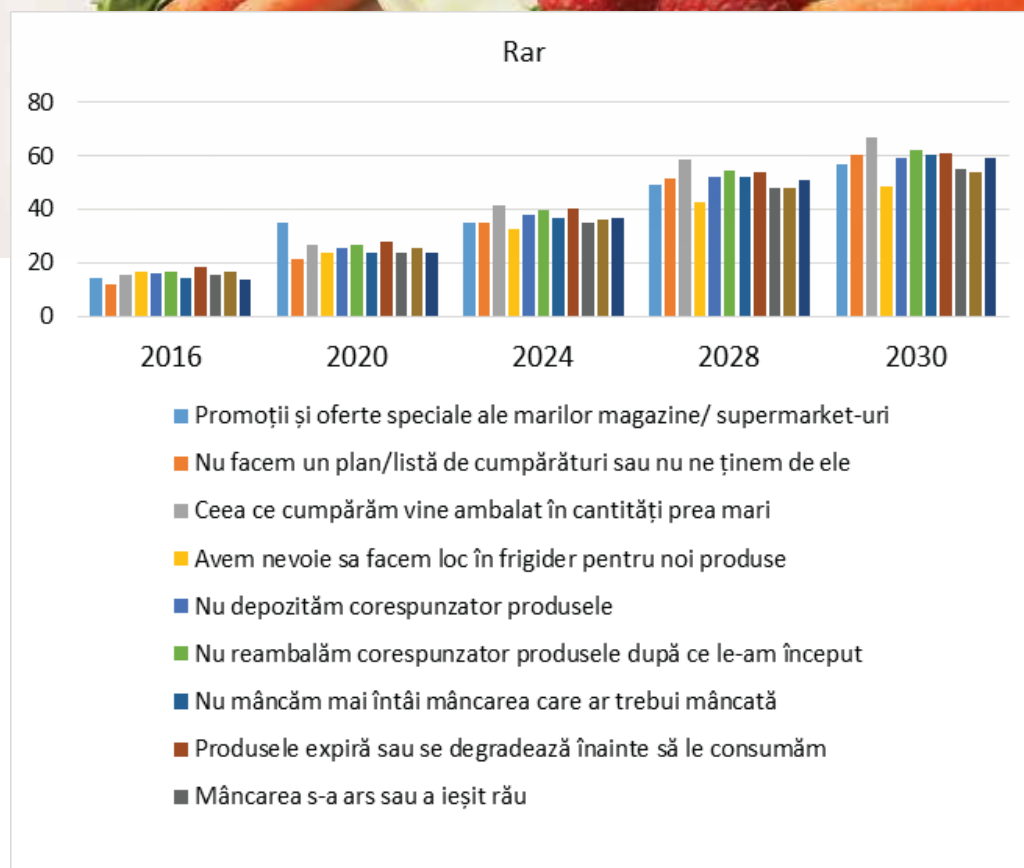
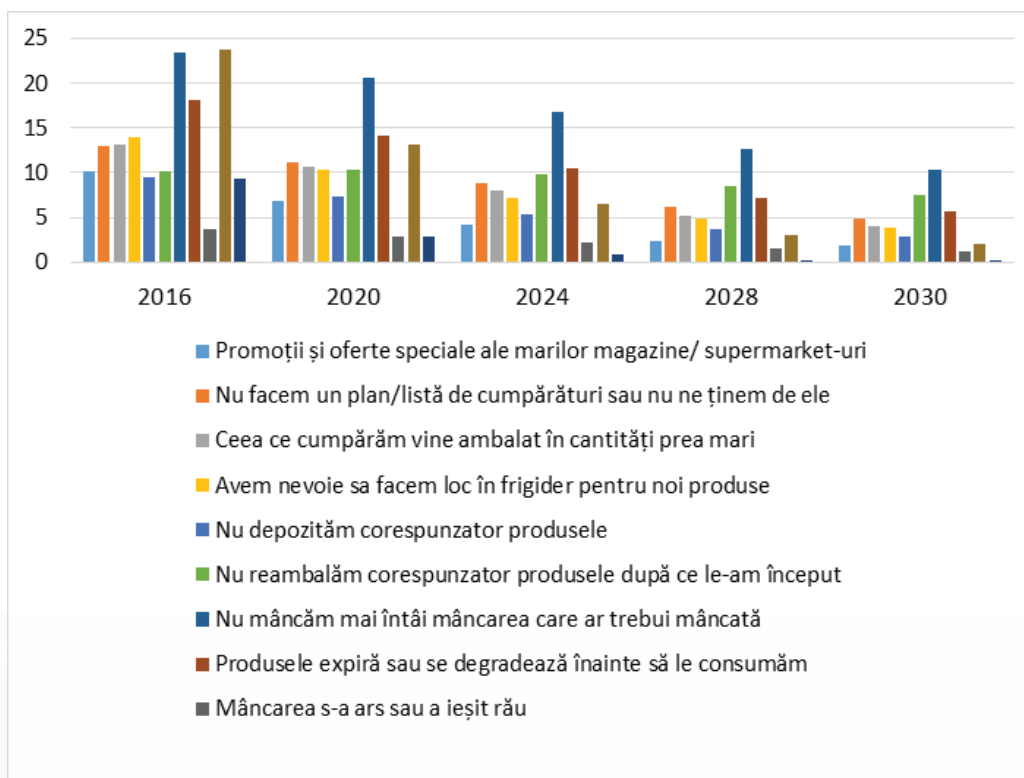
De asemenea, respondenții devin mai exigenți în evaluarea comportamentului lor, astfel încât aprecierile privind frecvența redusă a manifestării unor cauze sunt mai degrabă considerate drept rare.

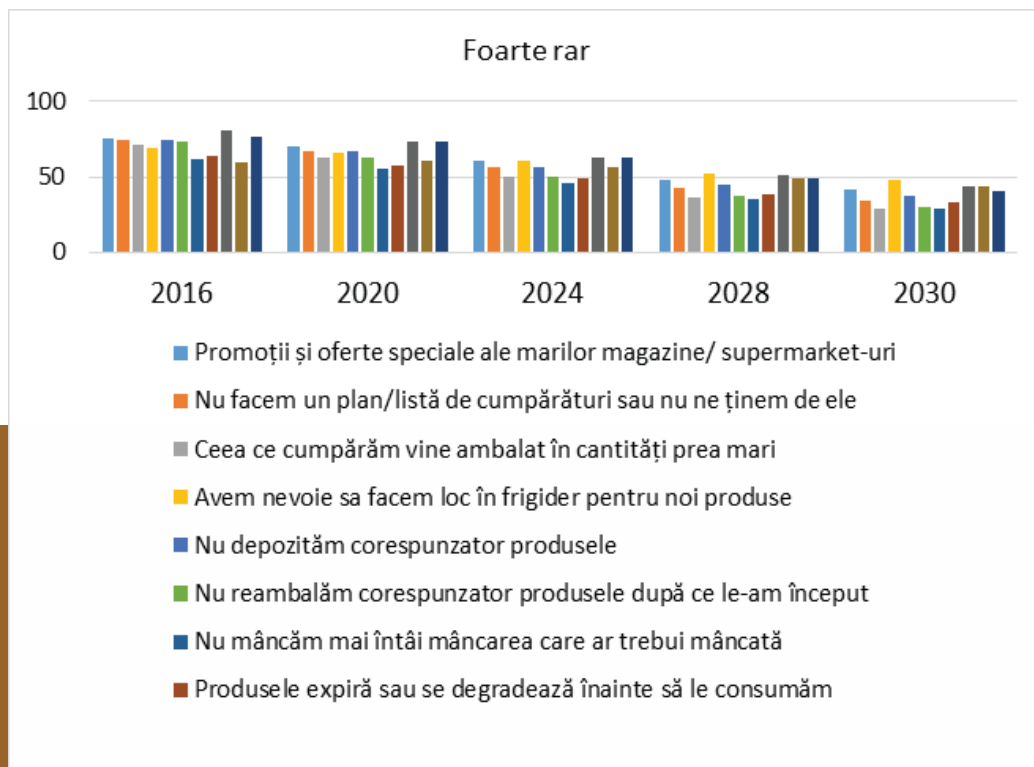
Cauza generatoare de risipă	Frecvența manifestare de	Rata de progresie pe 4 ani (pentru perioadele 2020 - 2024 și 2024 - 2028)	Rata de progresie pe 2 ani (perioada 2028 - 2030)
Promoții și oferte speciale ale marilor magazine/ supermarket-uri	Foarte des/des	0,67	0,83
	Rar	1,61	1,31
	Foarte rar	0,93	0,96
Nu facem un plan/listă de cumpărături sau nu ne ținem de ele	Foarte des/des	0,85	0,93
	Rar	1,76	1,38
	Foarte rar	0,90	0,95
Ceea ce cumpărăm vine ambalat în cantități prea mari	Foarte des/des	0,81	0,91
	Rar	1,71	1,36
	Foarte rar	0,88	0,94
Avem nevoie sa facem loc în frigider pentru noi produse	Foarte des/des	0,74	0,87
	Rar	1,44	1,22
	Foarte rar	0,95	0,98
Nu depozităm corespunzator produsele	Foarte des/des	0,78	0,89
	Rar	1,58	1,29
	Foarte rar	0,90	0,95
Nu reambalăm corespunzator produsele după ce le-am început	Foarte des/des	1,02	1,01
	Rar	1,60	1,30
	Foarte rar	0,86	0,93
Nu mâncăm mai întâi mâncarea care ar trebui mâncată	Foarte des/des	0,88	0,94
	Rar	1,66	1,33
	Foarte rar	0,89	0,95
Produsele expiră sau se degradează înainte să le consumăm	Foarte des/des	0,78	0,89
	Rar	1,54	1,27
	Foarte rar	0,91	0,95
Mâncarea s-a ars sau a ieșit rău	Foarte des/des	0,78	0,89
	Rar	1,55	1,27
	Foarte rar	0,91	0,95
Ce rămâne de la masă este aruncat și nu se păstrează	Foarte des/des	0,55	0,78
	Rar	1,55	1,28
	Foarte rar	1,03	1,01
Mâncarea nu este pe gustul unora dintre membri/copii	Foarte des/des	0,31	0,65
	Rar	1,72	1,36
	Foarte rar	0,96	0,98

Valorile ponderate procentual ale frecvențelor de manifestare a unor cauze generatoare de risipă alimentară:

Cauza generatoare de risipă	Frecvența de manifestare	Valoare 2016 (date numerice din studiul de impact 2016)	Valoare 2020 (date numerice din studiul de impact 2020)	Valoare 2024	Valoare 2028	Valoare 2030
Promoții și oferte speciale ale marilor magazine/supermarket-uri	Foarte des/des	10,20	6,80	4,23	2,44	1,80
	Rar	14,50	23,40	35,26	49,11	56,83
	Foarte rar	75,20	69,80	60,50	48,46	41,37
Nu facem un plan/listă de cumpărături sau nu ne ținem de ele	Foarte des/des	13,00	11,10	8,75	6,23	4,93
	Rar	12,20	21,50	34,99	51,43	60,67
	Foarte rar	74,80	67,50	56,25	42,34	34,40
Ceea ce cumpărăm vine ambalat în cantități prea mari	Foarte des/des	13,20	10,70	7,93	5,27	4,04
	Rar	15,60	26,70	41,80	58,59	67,23
	Foarte rar	71,30	62,60	50,27	36,15	28,73
Avem nevoie sa facem loc în frigider pentru noi produse	Foarte des/des	14,00	10,30	7,25	4,87	3,94
	Rar	16,50	23,70	32,55	42,73	48,45
	Foarte rar	69,40	66,10	60,20	52,40	47,61
Nu depozităm corespunzător produsele	Foarte des/des	9,50	7,40	5,39	3,64	2,88
	Rar	16,10	25,50	37,80	51,89	59,54
	Foarte rar	74,40	67,20	56,81	44,47	37,58
Nu reambalăm corespunzător produsele după ce le-am început	Foarte des/des	10,10	10,30	104,58	114,43	122,94
	Rar	16,60	26,60	9,79	8,53	7,57
	Foarte rar	73,30	63,00	39,73	54,40	62,17
Nu mâncăm mai întâi mâncarea care ar trebui mâncată	Foarte des/des	23,50	20,60	50,48	37,07	30,27
	Rar	14,50	24,00	16,83	12,58	10,31
	Foarte rar	62,00	55,40	37,03	52,26	60,61
Produsele expiră sau se degradează înainte să le consumăm	Foarte des/des	18,10	14,20	46,14	35,16	29,08
	Rar	18,20	28,00	10,44	7,13	5,68
	Foarte rar	63,70	57,80	40,39	54,06	61,26
Mâncarea s-a ars sau a ieșit rău	Foarte des/des	3,70	2,90	49,17	38,82	33,06
	Rar	15,40	23,80	2,15	1,50	1,21
	Foarte rar	80,90	73,40	34,81	47,75	54,99
Ce rămâne de la masă este aruncat și nu se păstrează	Foarte des/des	23,80	13,10	63,03	50,75	43,80
	Rar	16,60	25,80	6,56	3,04	2,08
	Foarte rar	59,60	61,10	36,47	47,75	53,89
Mâncarea nu este pe gustul unora dintre membri/copii	Foarte des/des	9,40	2,90	56,97	49,20	44,03
	Rar	13,80	23,80	0,80	0,20	0,11
	Foarte rar	76,80	73,40	36,62	51,26	59,46

Evoluția în timp a frecvențelor cauzelor generatoare de risipă:

2.4. Evoluția în timp a opțiunilor consumatorilor urbani privind sursele de aprovizionare cu produse alimentare

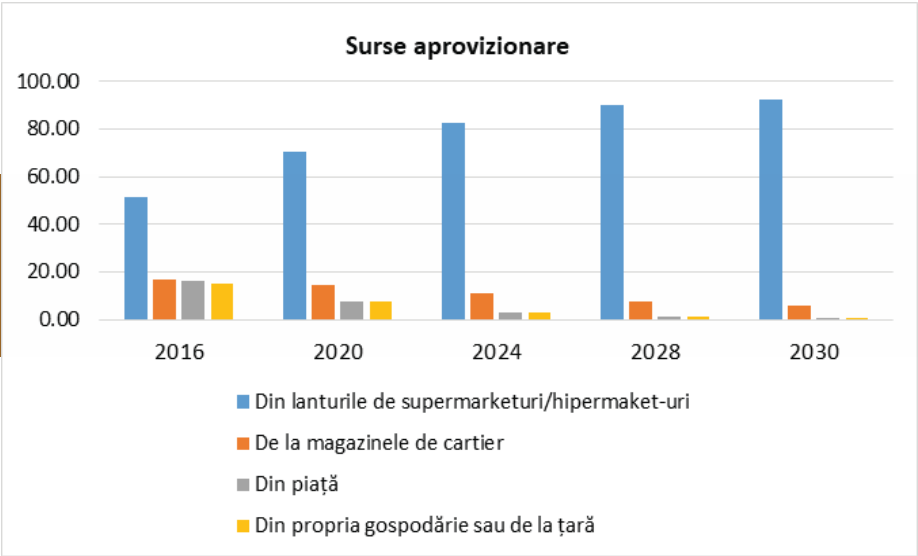
Perspectiva anului 2030 indică o creștere accentuată a ponderii marilor lanțuri de retail în opțiunile consumatorilor din România. Această creștere se va face mai ales în detrimentul piețelor agroalimentare și a aprovizionării din surse proprii sau de la țară.

Sursa de aprovizionare	Rata de progresie pe 4 ani (pentru perioadele 2020 – 2024 și 2024 - 2028)	Rata de progresie pe 2 ani (perioada 2028 – 2030)
Din lanțurile de supermarketuri/ hipermaket-uri	1,36	1,18
De la magazinele de cartier	0,86	0,93
Din piață	0,47	0,73
Din propria gospodărie sau de la țară	0,49	0,75

Ponderile procentuale:

Sursa de aprovizionare	Valoare 2016 (date numerice din studiul de impact 2016)	Valoare 2020 (date numerice din studiul de impact 2020)	Valoare 2024	Valoare 2028	Valoare 2030
Din lanturile de supermarketuri/ hipermarket-uri	51,68	70,36	82,88	90,13	92,42
De la magazinele de cartier	17,00	14,63	10,89	7,49	6,05
Din piață	16,44	7,67	3,10	1,16	0,74
Din propria gospodărie sau de la țară	14,88	7,34	3,13	1,23	0,80

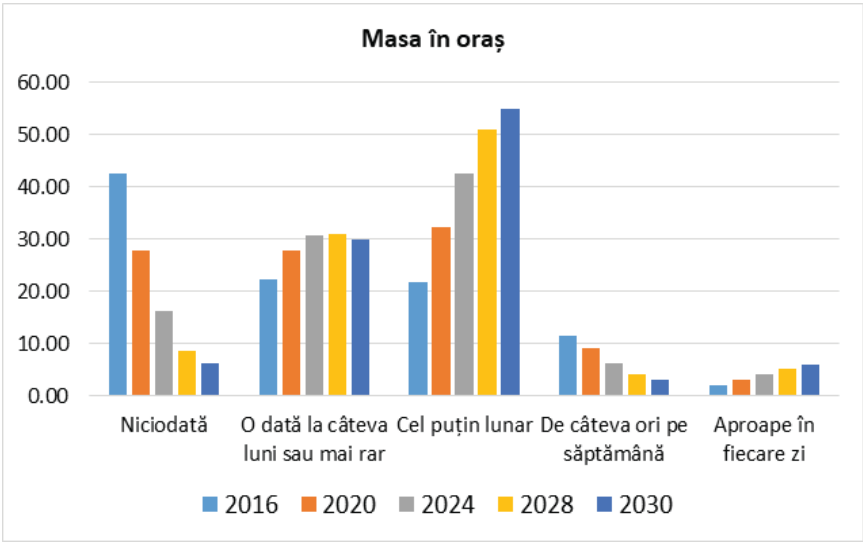
2.5. Evoluția frecvenței luării mesei în oraș

Tendința privind preferința de a lua masa în oraș va cunoaște o creștere moderată, rămânând mai ales un obicei ocazional în rândul consumatorului urban din România, chiar și la nivelul anului 2030. Va exista o creștere semnificativă a ponderii celor care iau masa în oraș aproape zilnic, dar ei reprezintă (încă) o minoritate. În schimb numărul celor care ajung cel puțin o dată pe lună într-un local de alimentație publică va depăși 50%, în 2030.

Frecvența meselor în oraș	Rata de progresie pe 4 ani (pentru perioadele 2020 – 2024 și 2024 - 2028)	Rata de progresie pe 2 ani (perioada 2028 – 2030)
Niciodată	0,66	0,83
O dată la câteva luni sau mai rar	1,24	1,12
Cel puțin lunar	1,48	1,24
De câteva ori pe săptămână	0,79	0,89
Aproape în fiecare zi	1,57	1,29

Evoluția valorilor ponderate procentual ale frecvențelor meselor în oraș:

Frecvența meselor în oraș	Valoare 2016 (date numerice din studiul de impact 2016)	Valoare 2020 (date numerice din studiul de impact 2020)	Valoare 2024	Valoare 2028	Valoare 2030
Niciodată	42,47	27,91	16,29	8,67	6,21
O dată la câteva luni sau mai rar	22,36	27,79	30,69	30,88	29,92
Cel puțin lunar	21,69	32,20	42,49	51,09	54,85
De câteva ori pe săptămână	11,57	9,09	6,35	4,04	3,12
Aproape în fiecare zi	1,91	3,00	4,18	5,32	5,91

CAPITOL 3. CORELAȚII PRIVIND EVOLUȚIA COMPORTAMENTULUI GENER-
ATOR DE RISIPĂ ALIMENTARĂ ÎN FUNCȚIE DE DIVERSE CARACTERISTICI
ALE CONSUMATORILOR URBANI DIN ROMÂNIA

3.1. Corelația privind evoluția comportamentului gener-
ator de risipă alimentară al consumatorilor urbani din
România în funcție de gen

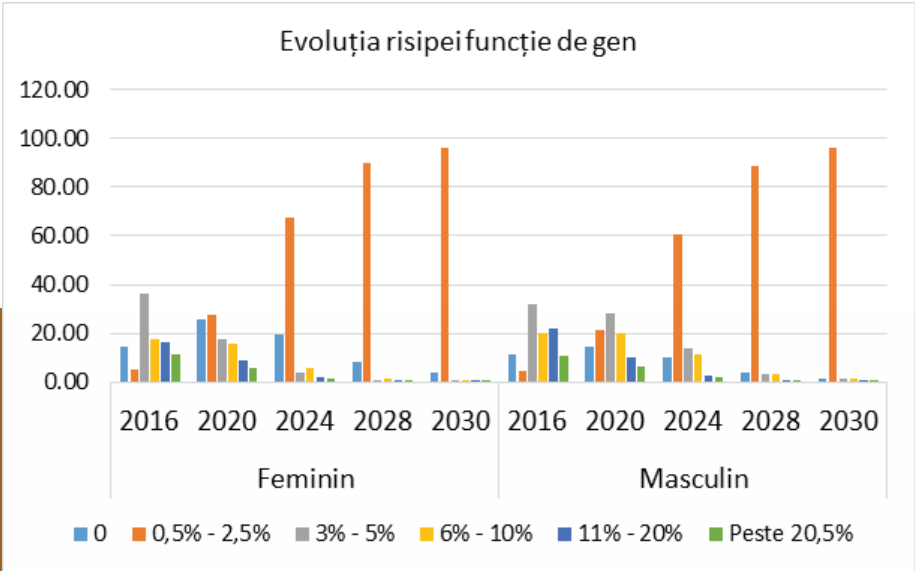
Tendința generală este de moderare a risipei alimentare în perspectiva anului 2030, valabilă pentru consumatorii de ambele genuri. Practic comportamentul se va uniformiza, ceea ce indică o maturizare a consumatorilor. Nu în ultimul rând, spiritul critic al autoevaluărilor crește, astfel încât aprecieri de tip risipă zero nu vor mai mai avea o pondere semnificativă.

Gen	Nivelul de risipă estimat	Rata de progresie pe 4 ani (pentru perioadele 2020 - 2024 și 2024 - 2028)	Rata de progresie pe 2 ani (perioada 2028 - 2030)
Feminin	0	1,78	1,39
	0,5% - 2,5%	5,74	3,37
	3% - 5%	0,49	0,74
	6% - 10%	0,87	0,94
	11% - 20%	0,54	0,77
	Peste 20,5%	0,51	0,75
Masculin	0	1,28	1,14
	0,5% - 2,5%	5,09	3,04
	3% - 5%	0,88	0,94
	6% - 10%	1,00	1,00
	11% - 20%	0,46	0,73
	Peste 20,5%	0,55	0,78

Evoluția valorilor ponderate procentual ale nivelului de risipă alimentară distribuite după gen:

Gen	Nivelul de risipă estimat	Valoare 2016 (date numerice din studiul de impact 2016)	Valoare 2020 (date numerice din studiul de impact 2020)	Valoare 2024	Valoare 2028	Valoare 2030
Feminin	0	14,32	25,44	19,51	8,02	3,52
	0,5% - 2,5%	4,77	27,38	67,79	90,00	95,94
	3% - 5%	36,01	17,48	3,66	0,41	0,10
	6% - 10%	17,57	15,34	5,78	1,17	0,35
	11% - 20%	16,27	8,74	2,03	0,25	0,06
	Peste 20,5%	11,06	5,63	1,24	0,15	0,03
Masculin	0	11,39	14,56	10,33	3,82	1,54
	0,5% - 2,5%	4,21	21,41	60,47	88,85	95,98
	3% - 5%	31,68	27,84	13,57	3,44	1,15
	6% - 10%	20,05	20,13	11,21	3,25	1,16
	11% - 20%	21,78	10,06	2,58	0,34	0,09
	Peste 20,5%	10,89	6,00	1,83	0,29	0,08

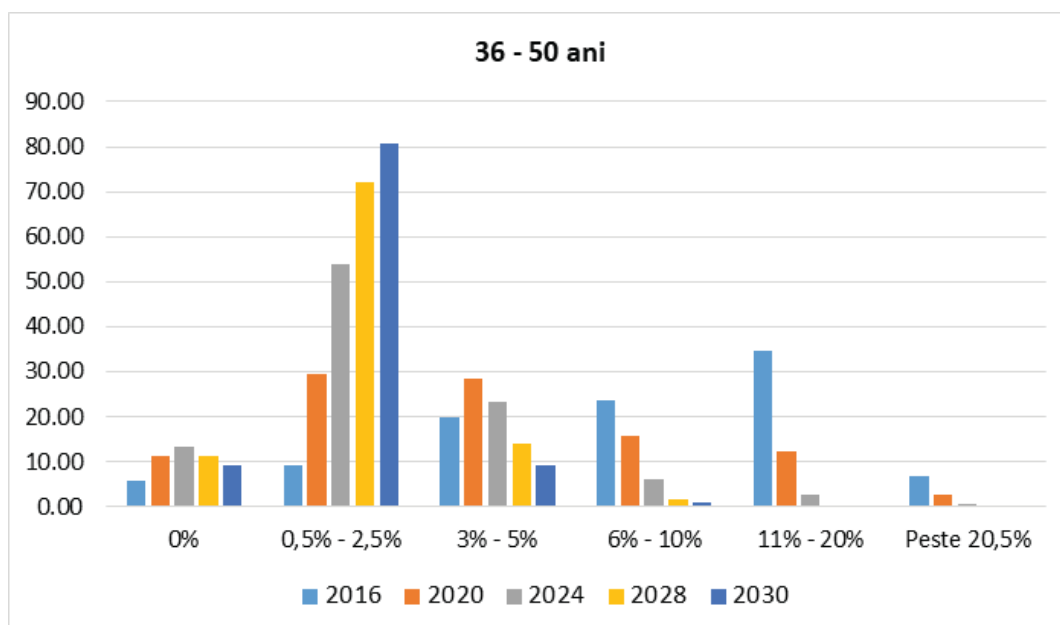
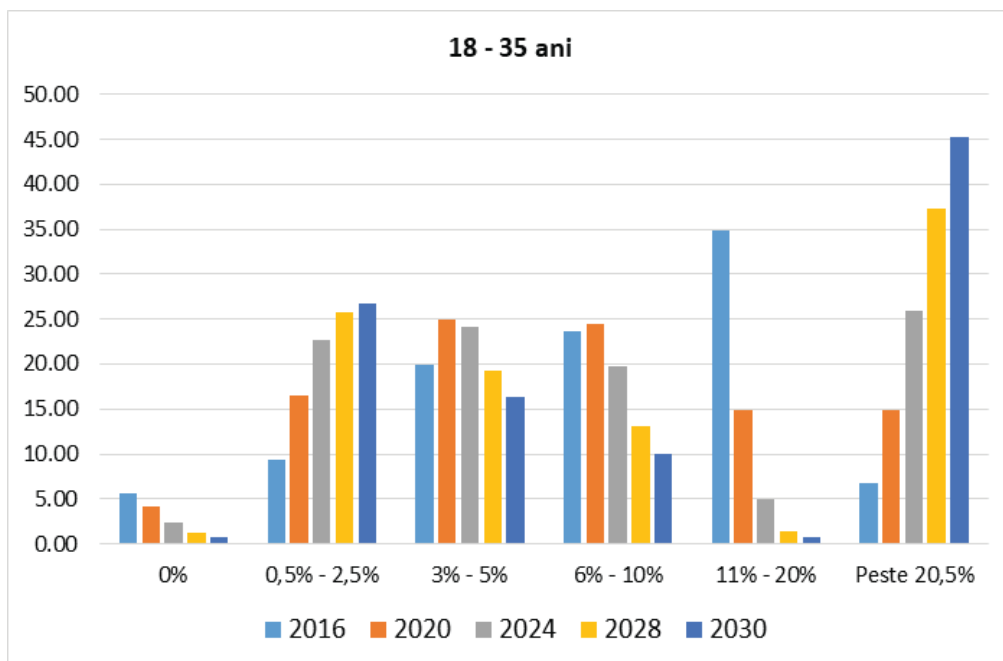
3.2. Corelația privind evoluția comportamentului generator de risipă alimentară al consumatorilor urbani din România în funcție de vârstă

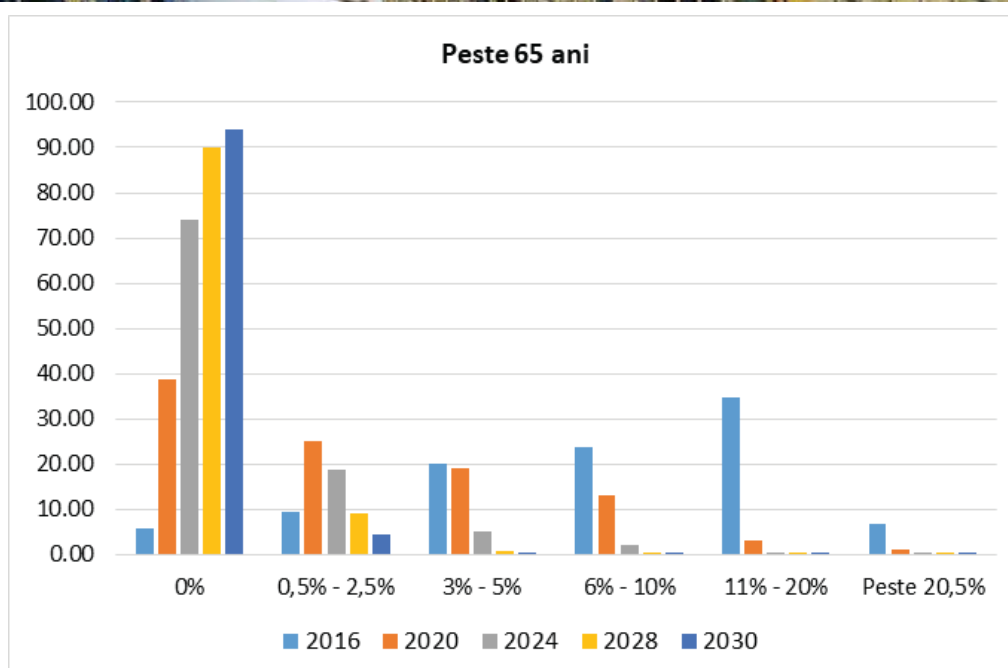
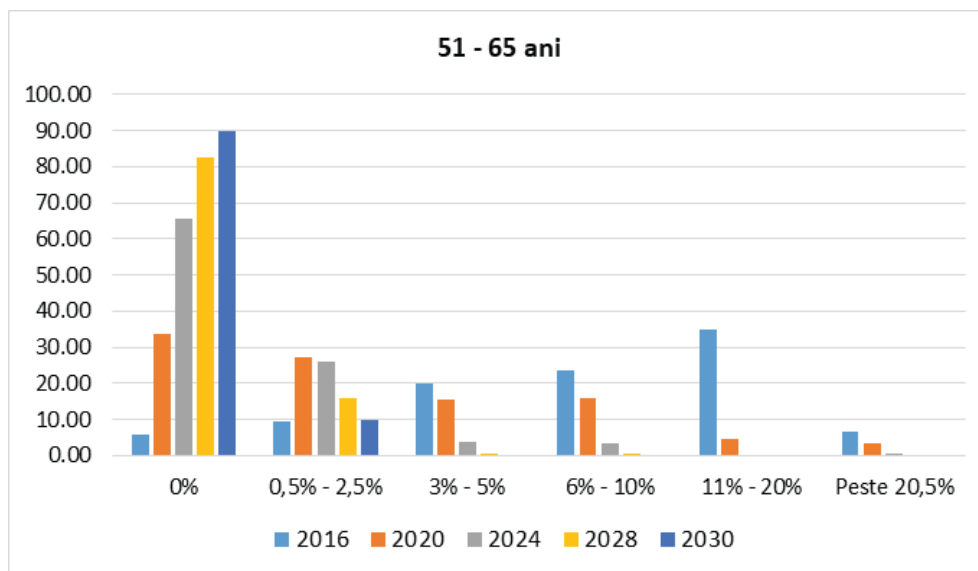
Proгноza privind evoluția comportamentului risipitor al consumatorilor din diverse categorii de vârstă indică în continuare un risc semnificativ, la nivelul anului 2030, al comportamentului alimentar la nivelul consumatorilor tineri, între 18 – 35 ani, care își vor accentua caracterul risipitor al consumului, cu peste 45% dintre ei generând mai mult de 20,5% nivel de risipă. Categoria 36 – 50 ani se va cantona practic sub 5% nivel de risipă, iar categoriile de peste 51 ani se vor încadra sub 2,5% nivel de risipă.

Categoria de vârstă	Nivelul de risipă estimat	Rata de progresie pe 4 ani (pentru perioadele 2020 – 2024 și 2024 - 2028)	Rata de progresie pe 2 ani (perioada 2028 – 2030)
18 – 35 ani	0	0,74	0,87
	0,5% - 2,5%	1,77	1,38
	3% - 5%	1,25	1,12
	6% - 10%	1,03	1,02
	11% - 20%	0,43	0,71
	Peste 20,5%	2,23	1,62
36 – 50 ani	0	2,00	1,50
	0,5% - 2,5%	3,14	2,07
	3% - 5%	1,41	1,21
	6% - 10%	0,67	0,83
	11% - 20%	0,36	0,68
	Peste 20,5%	0,41	0,71
51 -65 ani	0	5,94	3,47
	0,5% - 2,5%	2,92	1,96
	3% - 5%	0,77	0,89
	6% - 10%	0,67	0,83
	11% - 20%	0,13	0,56
	Peste 20,5%	0,49	0,74
Peste 65 ani	0	6,79	3,90
	0,5% - 2,5%	2,68	1,84
	3% - 5%	0,95	0,98
	6% - 10%	0,55	0,78
	11% - 20%	0,09	0,55
	Peste 20,5%	0,16	0,58

Evoluția valorilor ponderate procentual ale nivelelor de risipă alimentară, în funcție de vârstă:

Categoria de vârstă	Nivelul de risipă estimat	Valoare 2016 (date numerice din studiul de impact 2016)	Valoare 2020 (date numerice din studiul de impact 2020)	Valoare 2024	Valoare 2028	Valoare 2030
18 - 35 ani	0	5,68	4,21	2,44	1,18	0,76
	0,5% - 2,5%	9,32	16,48	22,68	26,28	26,82
	3% - 5%	19,99	24,90	24,17	19,74	16,35
	6% - 10%	23,72	24,52	19,75	13,39	10,05
	11% - 20%	34,79	14,94	5,00	1,41	0,74
	Peste 20,5%	6,70	14,94	25,97	37,99	45,27
36 - 50 ani	0	5,68	11,38	13,32	11,38	9,21
	0,5% - 2,5%	9,32	29,31	53,85	72,23	80,63
	3% - 5%	19,99	28,28	23,37	14,10	9,17
	6% - 10%	23,72	15,86	6,20	1,77	0,80
	11% - 20%	34,79	12,41	2,59	0,39	0,14
	Peste 20,5%	6,70	2,76	0,66	0,12	0,04
51 - 65 ani	0	5,68	33,74	65,78	82,66	89,77
	0,5% - 2,5%	9,32	27,24	26,12	16,15	9,91
	3% - 5%	19,99	15,45	3,92	0,64	0,18
	6% - 10%	23,72	15,85	3,48	0,49	0,13
	11% - 20%	34,79	4,47	0,19	0,01	0,00
	Peste 20,5%	6,70	3,25	0,52	0,05	0,01
Peste 65 ani	0	5,68	38,59	73,85	89,85	95,18
	0,5% - 2,5%	9,32	25,00	18,89	9,07	4,54
	3% - 5%	19,99	19,02	5,10	0,87	0,23
	6% - 10%	23,72	13,04	2,02	0,20	0,04
	11% - 20%	34,79	3,26	0,09	0,00	0,00
	Peste 20,5%	6,70	1,09	0,05	0,00	0,00

3.3. Corelația privind evoluția comportamentului generator de risipă alimentară al consumatorilor urbani din România în funcție de mărimea gospodăriei

Numărul de membri din gospodărie va genera o tendință semnificativă asupra comportamentului risipitor la nivelul anului 2030.

Famiiliile cu 1 membru își vor accentua comportamentul risipitor, probabil corelat cu probabilitatea mărită ca acestea să fie constituite din tineri din grupa de vârstă 18 – 35 ani (peste 31% din grup va risipi 20% sau mai mult din alimentele cumpărate).

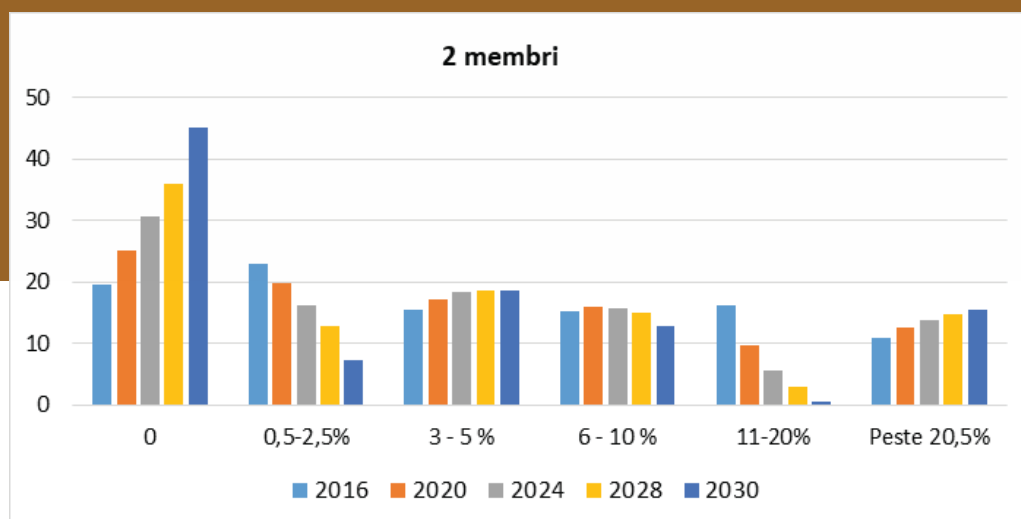
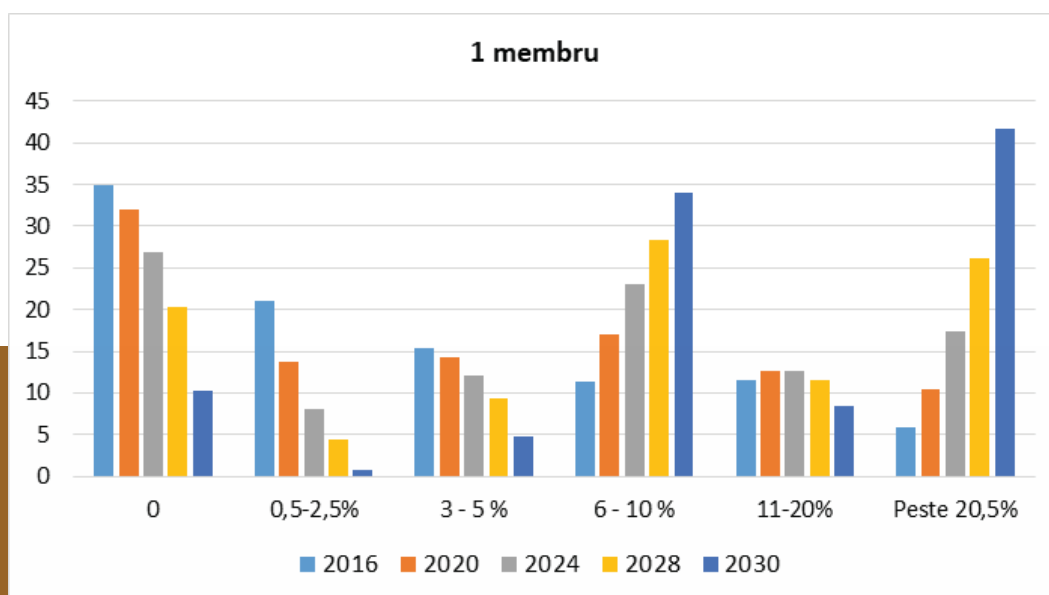
Gospodăriile din 2 sau 3 membri vor genera un nivel de risipă mai redus comparativ cu prezentul, încadrându-se în proporții de peste 45% cu un nivel de risipă de sub 2,5%.

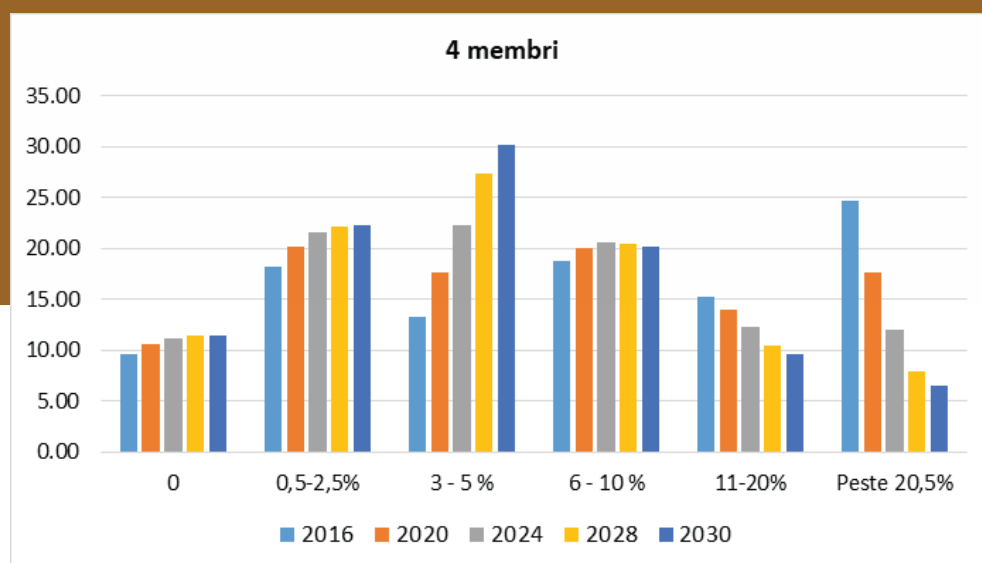
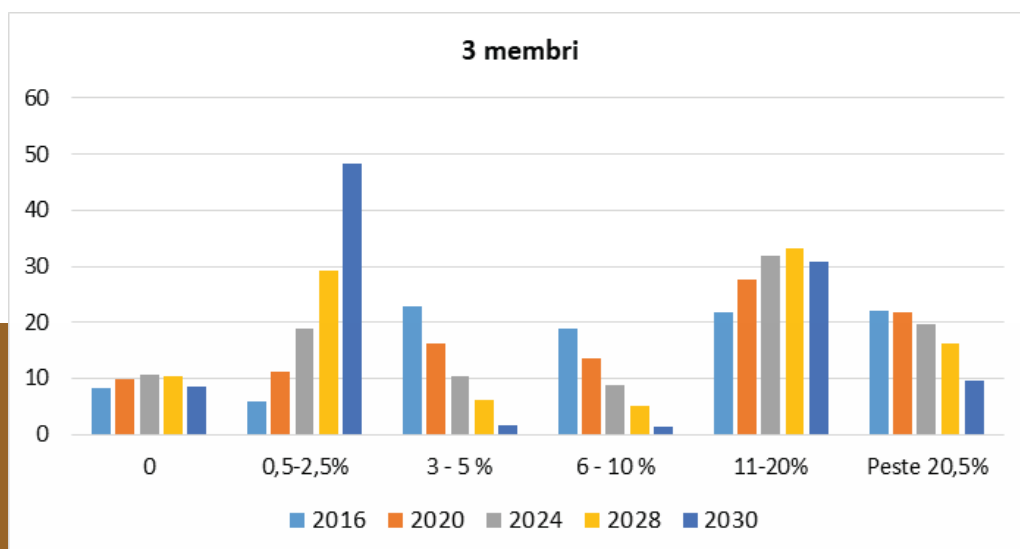
Gospodăriile din 4 membri sau mai mult își vor tempera vârfurile de risipă, crescând semnificativ proporția celor care risipesc între 3 – 5 %.

Numărul de membri din gospodărie	Nivelul de risipă estimat	Rata de progresie pe 4 ani (pentru perioadele 2020 – 2024 și 2024 - 2028)	Rata de progresie pe 2 ani (perioada 2028 – 2030)
1 membru	0	0,92	0,96
	0,5% - 2,5%	0,65	0,82
	3% - 5%	0,93	0,96
	6% - 10%	1,49	1,24
	11% - 20%	1,10	1,05
	Peste 20,5%	1,81	1,41
2 membri	0	1,28	1,14
	0,5% - 2,5%	0,86	0,93
	3% - 5%	1,12	1,06
	6% - 10%	1,04	1,02
	11% - 20%	0,60	0,80
	Peste 20,5%	1,16	1,08
3 membri	0	1,18	1,09
	0,5% - 2,5%	1,86	1,43
	3% - 5%	0,71	0,85
	6% - 10%	0,71	0,85
	11% - 20%	1,26	1,13
	Peste 20,5%	0,99	1,00
4 sau mai mulți membri	0	1,10	1,05
	0,5% - 2,5%	1,11	1,05
	3% - 5%	1,32	1,16
	6% - 10%	1,07	1,03
	11% - 20%	0,91	0,96
	Peste 20,5%	0,71	0,86

Valorile ponderate procentual ale evoluției risipei alimentare în funcție de numărul de membri din gospodărie:

Numărul de membri din gospodărie	Nivelul de risipă estimat	Valoare 2016 (date numerice din studiul de impact 2016)	Valoare 2020 (date numerice din studiul de impact 2020)	Valoare 2024	Valoare 2028	Valoare 2030
1 membru	0	34,89	32,01	26,80	20,38	16,82
	0,5% - 2,5%	21,11	13,69	8,10	4,36	3,09
	3% - 5%	15,30	14,21	12,05	9,28	7,70
	6% - 10%	11,39	16,95	23,01	28,37	30,37
	11% - 20%	11,53	12,66	12,69	11,55	10,43
	Peste 20,5%	5,77	10,48	17,35	26,08	31,59
2 membri	0	19,51	25,04	30,58	35,97	38,69
	0,5% - 2,5%	22,93	19,71	16,12	12,70	11,12
	3% - 5%	15,35	17,17	18,27	18,72	18,68
	6% - 10%	15,29	15,87	15,69	14,93	14,33
	11% - 20%	16,08	9,66	5,52	3,03	2,29
	Peste 20,5%	10,85	12,55	13,82	14,65	14,89
3 membri	0	8,30	9,82	10,58	10,36	9,74
	0,5% - 2,5%	5,96	11,10	18,85	29,09	35,86
	3% - 5%	22,84	16,15	10,40	6,09	4,47
	6% - 10%	18,97	13,45	8,69	5,10	3,75
	11% - 20%	21,89	27,64	31,80	33,24	32,37
	Peste 20,5%	22,05	21,83	19,68	16,13	13,81
4 sau mai mulți membri	0	9,59	10,55	11,16	11,42	11,39
	0,5% - 2,5%	18,24	20,20	21,54	22,21	22,24
	3% - 5%	13,33	17,59	22,32	27,41	30,20
	6% - 10%	18,79	20,07	20,63	20,52	20,16
	11% - 20%	15,29	13,99	12,32	10,49	9,54
	Peste 20,5%	24,76	17,60	12,03	7,96	6,47

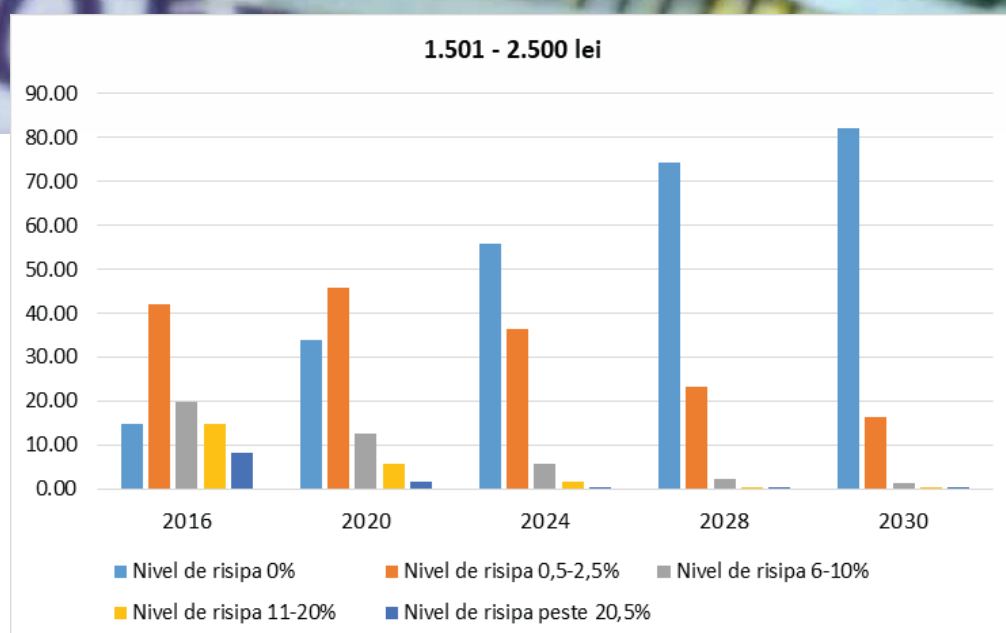
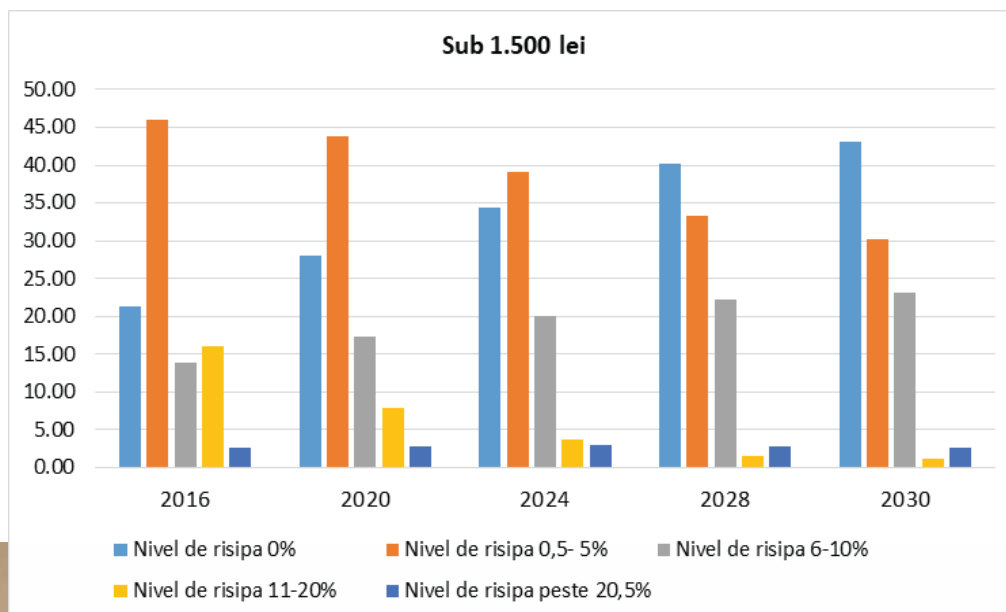
3.4. Corelația privind evoluția comportamentului generator de risipă alimentară al consumatorilor urbani din România în funcție de venitul lunar pe gospodărie

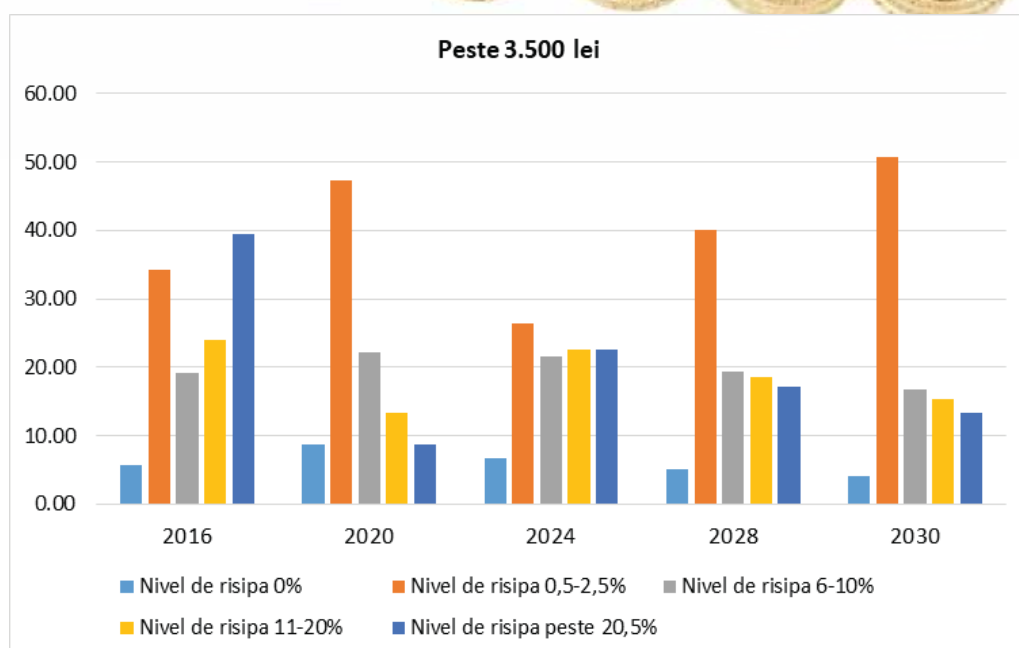
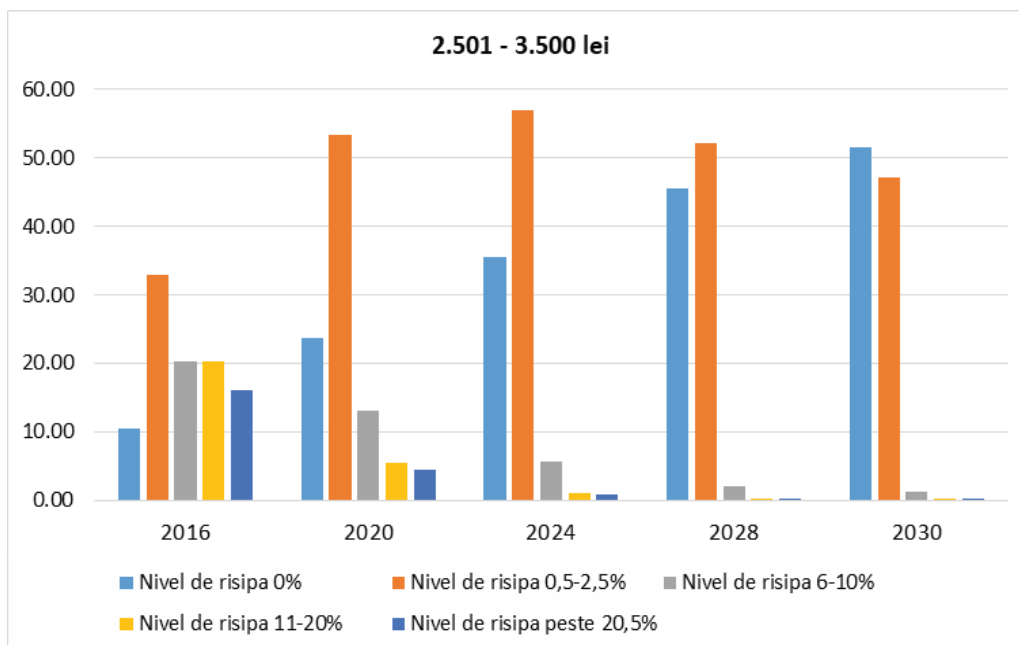
Analiza prospectivă indică o proporție ridicată a celor care vor risipi sub 2,5% din alimentele la toate categoriile de venit, inclusiv la cei cu venituri mai mari (54,65%). Un fenomen special se înregistrează pentru categoria celor cu venituri de sub 1.500 lei/luna, care par a înregistra cea mai ridicată pondere pentru nivelul de risipă în intervalul 6-10% (cca 23% din grupul țintă), ceea ce reprezintă un nivel ridicat în 2030, în contextul unui nivel mediu prognozat de risipă de 2,04%.

Nivel de venit	Nivelul de risipă estimat	Rata de progresie pe 4 ani (pentru perioadele 2020 - 2024 și 2024 - 2028)	Rata de progresie pe 2 ani (perioada 2028 - 2030)
Sub 1.500 lei	0	1,31	1,16
	0,5% - 5%	0,95	0,98
	6% - 10%	1,24	1,12
	11% - 20%	0,49	0,75
	Peste 20,5%	1,08	1,04
1.501 - 2.500 lei	0	2,27	1,64
	0,5% - 5%	1,09	1,05
	6% - 10%	0,64	0,82
	11% - 20%	0,39	0,69
	Peste 20,5%	0,21	0,60
2.501 - 3.500 lei	0	2,27	1,64
	0,5% - 5%	1,62	1,31
	6% - 10%	0,65	0,83
	11% - 20%	0,27	0,64
	Peste 20,5%	0,27	0,64
Peste 3.500 lei	0	1,53	1,26
	0,5% - 5%	1,38	1,19
	6% - 10%	1,16	1,08
	11% - 20%	0,56	0,78
	Peste 20,5%	0,22	0,61

Valorile ponderate procentual ale evoluției nivelelor de risipă alimentară după venitul lunar:

Nivel de venit	Nivelul de risipă estimat	Valoare 2016 (date numerice din studiul de impact 2016)	Valoare 2020 (date numerice din studiul de impact 2020)	Valoare 2024	Valoare 2028	Valoare 2030
Sub 1.500 lei	0	21,39	28,06	34,36	40,19	43,06
	0,5% - 5%	45,99	43,88	39,09	33,26	30,12
	6% - 10%	13,90	17,27	20,02	22,17	23,03
	11% - 20%	16,04	7,91	3,64	1,60	1,11
	Peste 20,5%	2,67	2,88	2,89	2,78	2,67
1.501 – 2.500 lei	0	14,91	33,91	55,88	74,20	82,18
	0,5% - 5%	42,11	45,98	36,39	23,21	16,42
	6% - 10%	19,74	12,64	5,87	2,20	1,22
	11% - 20%	14,91	5,75	1,61	0,36	0,17
	Peste 20,5%	8,33	1,72	0,26	0,03	0,01
2.501 – 3.500 lei	0	10,40	23,63	35,49	45,52	51,50
	0,5% - 5%	32,95	53,30	57,04	52,12	47,19
	6% - 10%	20,23	13,19	5,69	2,09	1,20
	11% - 20%	20,23	5,49	0,99	0,15	0,07
	Peste 20,5%	16,18	4,40	0,79	0,12	0,05
Peste 3.500 lei	0	5,65	8,62	6,69	5,10	4,00
	0,5% - 5%	34,35	47,32	26,49	39,98	50,65
	6% - 10%	19,13	22,14	21,66	19,31	16,76
	11% - 20%	23,91	13,29	22,52	18,54	15,28
	Peste 20,5%	39,57	8,62	22,64	17,07	13,30

CAPITOLUL 4. CONCLUZII ȘI RECOMANDĂRI

Proгноza generală privind risipa alimentară în rândul populației urbane din România indică o tendință pronunțată de scădere. Această tendință a fost intuită și de studiile la nivelul Uniunii Europene din 2011 și 2013 și a fost documentată cantitativ de studiile de impact naționale din 2016 (ADER 15.1.1) și din 2020 (ADER 18.1.2). Nivelul mediu de risipă prognozat în 2030 este de 2,05%.

Analizele segmentate pe categorii de produse indică un nivel redus de risipă, de sub 3% pentru ponderi de peste 90% din consumatori.

Analiza cauzelor generatoare de risipă alimentară indică menținerea unor riscuri în ceea ce privește organizarea ordinii consumului familial de alimente, ca și în păstrarea/reambalare alimentelor începute.

Analiza segmentată pe categorii de populație relevă că adulții tineri (18 – 35 ani), implicit familiile cu 1 membru, rămând o grupă de risc semnificativ pentru risipa alimentară din România, ca și familiile numeroase.

Din punct de vedere al veniturilor, în 2030 se estimează un comportament mai responsabil la categoriile de venituri medii și chiar mari. Un risc de risipă rămâne grupul cu venituri mici, care va avea o proporție semnificativă de consumatori cu nivel de risipă relativ ridicat pentru nivelul general din 2030.

Recomandări

Menținerea campaniilor de promovare a unui consum alimentar responsabil la nivelul mass media, care pare să fi dat rezultate până în prezent.

Intensificarea eforturilor de comunicare în rândul tinerilor prin diversificarea campaniilor în social media, evenimente organizate în spațiul public, de tip food court, de bune practici anti risipă.

Dezvoltarea bunelor practici la nivel comunitar, de tip food sharing, cooking for friends, etc.

Dezvoltarea unor forme de comunicare directă și simplă, pentru conștientizarea unor categorii de consumatori nefavorizați din punct de vedere material, inclusiv prin includerea în etichete sau pe ambalajele produselor a unor recomandări de consum zilnic pentru principalele categorii de produse alimentare.

